

etablerede Princip at give Bederlag for Dphævelsen af det privilegerede Hartkorns nuværende Skattelettelse; thi, ligesom dette Princip jo aabenbart staaer i Modstrid med Lovgivningens uomtvistelige Ret til at fordele de Skattebidrag, der ere nødvendige til Statens Udgifter, paa en ligelig, retfærdig og billig Maade efter Tidens Krav og Fordringer, saaledes vil det kunne blive høist farligt i sine Følger, naar man vil gennemføre det consequent under den fremtidige Udvikling af vore Samfundsforhold, der mere eller mindre ere baserede paa Begunstigelser og Undtagelser. Lovgivningen har ogsaa ved mange Leiligheder tidligere anseet sig berettiget til at gribe ind i dette Skatteforhold som i ethvert andet, idet flere Love til forskjellige Tider have gjort Forandringer heri, uden at der har været Tale om Bederlag. Imidlertid taler jo Billighed for, at man letter denne som enhver anden Dvergang til en ny og bedre Tingenes Orden for dem, hvem den maa ske ellers kunde blive temmelig byrdefuld og trykkende; og, da vi antage, at dette muligens kunde blive Tilfældet med de private Giere, hvis privilegerede Hartkorn ei er unddraget Handel og Wandel, idet disse Eiendomme, hvis Gierte i den nærmeste Fremtid ville sælge dem, muligviis kunne tænkes at ville koste noget mindre end hvad de i de sidste Aar kunde være udbragte til, foreslaae vi principalt, at en vis Arrække skal hengaae, inden den lige Skattebyrde for deres Vedkommende fuldstændigt indtræder.

Derfor Thinget ikke skulde billige vor principale Indstilling, men maatte ansee det for rigtigere, at alt privilegeret Hartkorn i formel Henseende strax paalægges den forøgede Skattebyrde, imod at de nuværende Giere gives Leilighed til i et vist, ei alt for kort, Aaremaal at erholde nogen Erstatning for den mulige Forringelse af deres Eiendommens Værdi i Handel og Wandel, derved at en Deel af det forøgede Skattebeløb opsamles, for at uddeles til dem i en vis Størrelse og efter en vis Plan, saa stille vi nedenstaaende subsidiaire Forslag. Vi bemærke derved udtrykkeligt, at de Capitaler, som efter dette Forslag ville tilflyde de nuværende private Giere af privilegeret Hartkorn, skulde betragtes som et Bederlag for en mulig

Forringelse af deres Eiendommens Salgsværdi, og ei for Dphævelsen af Skattebeneficiet, for hvilket de formeentligen ei have noget retligt Krav paa Erstatning, og altsaa ei hellere retligen kunne indrømmes en saadan. Ligesom denne Betragtning af Sagen efter vor Mening er den eneste, der kan berettige til at drage det saakaldte Erstatningspørgsmaal ind under nærværende Skattelov, saaledes følger ogsaa deraf, at det privilegerede Hartkorn, som ved testamentariske eller fideicommissariske Baand er undraget Handel og Wandel, og som altsaa ei kan paavirkes af den lavere Salgsværdi, heller ikke kan tilstaaes et saadant Erstatningsbeløb. Med Hensyn til de complete Sædegaarde, der ikke ere undtagne Handel og Wandel, er det høist vanffeligt at have en endog kun nogenlunde begrundet Mening om, i hvilket Forhold deres Andeel i Capitaludbyttet bør tilstaaes, da dette jo næsten maa bedømmes efter de særegne Forhold paa de forskjellige Steder. Det er og saa nok sammenknyttet med Sagen om Fæstevæsenets Dvergang til Selveiendom, og bør navnlig for en stor Deel beroe paa, hvormange Bøndergaarde der paa Godsset, forinden den nævnte Sag ordnes, ere bortsolgte, uden at Fæsterne eller deres Børn ved Salget ere komne i Betragtning, at vi formene, at Spørgsmaalets Afgjørelse lettest og bedst sættes i Forbindelse med denne Sag, der dog neppe bør skydes ud i nogen fiern Fremtid. At iøvrigt dette Beløb da maa tillægges Renter fra samme Tid, som de udfærdigede Obligationers Forrentning begynder, er en Selvfølge.

I vor subsidiaire Indstilling foreslaae vi, at det der omhandlede Bederlag bliver at beregne efter det Beløb, som de vedkommende Giere ved Skattelettelsens Dphør ville have at udrede mere i Landsskat og Gammelsskat, end hvad disse Skatter efter Bestemmelsen i Forordningen 1ste October 1802 § 44 vilde have beløbet sig til. Denne Indstilling er begrundet deri, at man ved Forordningen 24de Juni 1840, der anordnede Indførelsen af den ny Matricul her i Landet, paa en aldeles vilkaarlig Maade og for at fremme et vist Billighedshensyn bestemte Fordelingen af den da værende Landsskat af det privilegerede Hartkorn, der beløb sig til 6 Rbd., til 5 Rbd. pr. Tønde